

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет юридичний
Кафедра адміністративного та фінансового права

Затверджено

на засіданні кафедри адміністративного

та фінансового права

факультету юридичного

Львівського національного університету

імені Івана Франка

(протокол №   1   від   30   серпня 2022р.)

Проф. Кобилецький М.М. _____

СИЛАБУС
ВИБІРКОВОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ЮРИДИЧНИЙ САМОЗАХИСТ»
2022-2023 НАВЧАЛЬНОГО РОКУ
рівень вищої освіти перший (бакалаврський)
спеціальність «Правознавство»

Львів - 2022

**Силабус курсу «Юридичний самозахист»
2022–2023 навчального року (5-й семестр)**

Назва курсу	Юридичний самозахист
Адреса викладання курсу	м. Львів, вул. Січових Стрільців 14,
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Юридичний факультет, кафедра адміністративного та фінансового права
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	Загальноуніверситетська навчальна дисципліна адаптована для студентів з усіх галузей знань та спеціальностей
Викладачі курсу	Шандра Р. С., кандидат юридичних наук, доцент кафедри адміністративного та фінансового права.
Контактна інформація викладачів	roman.shandra@lnu.edu.ua тел. (032) 239-45-25
Консультації по курсу відбуваються	щопонеділка, 11.00-13.30 год. (вул. Січових Стрільців, 14, каб. 408) Також можливі он-лайн консультації: roman.shandra@lnu.edu.ua
Сторінка курсу	https://law.lnu.edu.ua/course/yurydychnyj-samozahyst
Інформація про курс	Навчальна дисципліна розрахована на студентів, які не є фахівцями в галузі права. Слухачі зокрема навчатися: як правильно поводитись у випадку затримання поліцією (до зустрічі з адвокатом), обшуку житла, виклику в поліцію чи прокуратуру; як правильно скласти звернення до органів державної влади та ін.; як юридично грамотно протидіяти порушенню цивільних, політичних, соціальних (на відпустку, страйк, соц. допомогу тощо) та інших прав.
Коротка анотація курсу	Дисципліна «Юридичний самозахист» є загальноуніверситетською вибірковою дисципліною для освітніх програм з підготовки бакалаврів, першого (бакалаврського) рівня освіти, яка викладається в 5-мусеместрі в обсязі 3 кредити (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Мета та цілі курсу	Мета курсу: допомогти студентам освоїти прості та ефективні прийоми юридичного самозахисту від протиправних посягань. Цілями курсу є формування у студентів практичних вмінь та навичок юридичного захисту від зловживань правом, правопорушень, посадових зловживань, корупційних та інших протиправних дій, а також навчити студентів аналізувати та критично осмислювати дії посадових та приватних осіб.
Література для вивчення дисципліни	<ol style="list-style-type: none"> 1. Бурак В. Я. Правовий механізм захисту трудових прав та законних інтересів працівників / В. Я. Бурак // Львівський національний університет імені Івана Франка. Львів. – 2021. – 440 с. 2. Виконавче провадження: теорія та практика / С. Кравцов, І. Ізарова, О. І. Угриновська, М. Піняшко // "Право". Харків. – 2021. – 672 с. 3. Загальна теорія права: Підручник / За заг. ред. М.І. Козюбри. – К.: Ваіте, 2015. – 392 с. 4. Рабінович П. М. Основи теорії та філософії права. Навч. посібник. – Львів: Медицина і право, 2021. – 256 с. 5. Адміністративне право : навчальний посібник / М.М. Бурбика, А.В. Солонар, К.Д. Янішевська; Міністерство освіти і науки України, Сумський державний університет. – Суми, 2015. 6. Конституційне право України : підручник / [І.М. Алмаші ... [та ін.]. – Ужгород, 2016. 7. Сімейне право : підручник / [В.А. Кройтор ... [та ін.] ; за загальною редакцією В.А. Кройтора та В.Ю. Євко ;

	<p>Міністерство внутрішніх справ України, Харківський національний університет внутрішніх справ. – Харків, 2016.</p> <p>8. Медичне право / Н. М. Квіт, С. Б. Булеца, М. В. Менджул // ТОВ «РІК-У». Ужгород. – 2021. – 720 с.</p> <p>9. Іншин М.І., Костюк В.Л.Трудове право України. – Київ: ЦУЛ, 2020.</p> <p>10. Цивільне право України : навчальний посібник : у двох частинах / за загальною редакцією В.А. Кройтора, О.Є. Кухарева, М.О. Ткалича ; Міністерство освіти і науки України, Державний вищий навчальний заклад. – Запоріжжя, 2016.</p> <p>11. Цивільне процесуальне право України : підручник. Вид.2, переробл. та допов.: у 2 т./ за заг.ред. д.ю.н., професора, академіка М. М. Ясинка // Алерта. Київ. – 2021.</p> <p>12. Кримінальний процес України : Академічний курс : у 3 т. Т.1: Загальна частина / В. Т. Нор, Н. Р. Бобечко, М. В. Багрій, В. П. Бойко, А. Б. Войнарович, О. М. Калужна, М. Р. Мазур, А. А. Павлишин, Х. Р. Слюсарчук, М. І. Шевчук, В. В. Луцик, А. Г. Маланюк // ЛНУ ім. Івана Франка. Львів. – 2021.</p>
Тривалість курсу	90 год.
Обсяг курсу	32 годин аудиторних занять. З них 16 годин лекцій, 16 годин практичних занять та 58 годин самостійної роботи
Очікувані результати навчання	<p>В результаті вивчення даного курсу студент повинен:</p> <p>знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> • положення основних нормативно-правових актів, які дозволяють здійснювати юридичний самозахист; • зміст основних судових рішень щодо захисту прав людини; • конституційні гарантії прав людини та механізм їхньої реалізації в Україні; • теоретичні та практичні аспекти юридичного самозахисту прав людини. <p>бути здатним:</p> <ul style="list-style-type: none"> • розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі професійної правничої діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування правових доктрин, принципів і правових інститутів і характеризується комплексністю та невизначеністю умов. • бути критичним і самокритичним. • до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань у професійній діяльності. • до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення. <p>вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> • аналізувати та критично осмислювати дії посадових та приватних осіб; • здійснювати пошук необхідних для юридичного самозахисту нормативно-правових актів та судових рішень за допомогою різних вітчизняних пошукових систем; • дискутувати та обґрунтовувати свою думку щодо правомірності дій посадових та приватних осіб; чітко і аргументовано викладати її як в усній так і письмовій формі;

	<ul style="list-style-type: none"> розв'язувати складні задачі і проблеми, що потребують оновлення та інтеграції знань, часто в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог законодавства; зрозуміло і недвозначно доносити власні висновки, а також знання та пояснення, що їх обґрунтовують до фахівців і нефахівців; приймати рішення у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування.
Ключові слова	юридичний самозахист; права людини; юридична практика; рішення суду; нормативно-правові акти.
Формат курсу	Очний
	Проведення лекцій, практичних занять та консультації для кращого розуміння тем
Теми	<p>Тема 1. Юридичний самозахист: основи теорії та практики</p> <p>Тема 2. Юридичний самозахист у взаємовідносинах з правоохоронними органами.</p> <p>Тема 3. Правові аспекти протидії домашньому насильству</p> <p>Тема 4. Окремі аспекти захисту права на життя і здоров'я</p> <p>Тема 5. Юридичний механізм протидії цькуванню на роботі</p> <p>Тема 6. Захист прав споживачів: практичні аспекти</p> <p>Тема 7. Практичні аспекти захисту права власності</p>
Підсумковий контроль, форма	Залік в кінці семестру, письмовий
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з гуманітарних дисциплін, достатніх для сприйняття юридичного категоріального апарату
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	В процесі навчання використовуються наступні методи: <i>лекція</i> (подається фактичний матеріал, висвітлюються положення нормативно правових актів тощо), <i>проблемний метод</i> (полягає у постановці перед студентами проблем практичного характеру та аналізуються запропоновані студентами способи їх вирішення), <i>інформаційно-пояснювальний метод</i> (надається інформація законодавчого, адміністративного, практичного характеру, статистична інформація тощо. Пояснюється значення окремих нормативно-правових приписів та термінології), <i>метод обговорення дискусійних питань</i> (обговорюються проблеми реалізації прав людини, застосування норм чинного законодавства України, практика підготовки юридичної документації, судова практика тощо), <i>метод виконання практичних завдань</i> (на підставі сформульованих ситуативних задач розглядаються практичні аспекти застосування норм права та способи вирішення спорів)
Необхідне обладнання	Вивчення курсу потребує використання загально вживаних програм і операційних систем, доступу до мереж Інтранет та Інтернет.
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	Оцінювання знань студента здійснюється за 100-бальною шкалою. Кінцева оцінка за залік складається із суми середнього бала за поточний та модульний контроль з дотримання пропорції 50% - 50%. Письмові роботи: Очікується, що студенти виконають декілька видів письмових робіт (есе, схематичних завдань, вирішення кейсів).

	<p>Академічна доброчесність: Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману. Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися усіх строків визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом. Література. Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.</p> <p>Політика виставлення балів. Враховуються бали набрані на поточному тестуванні, самостійній роботі та бали підсумкового тестування. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізнь на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях не пов'язаних з навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін.</p> <p>Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.</p>
<p>Питання до заліку.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття, види та форми юридичного самозахисту. 2. Конституційні гарантії прав людини в механізмі юридичного самозахисту. 3. Механізм юридичного самозахисту. 4. Судовий захист прав людини: національні суди; інститут конституційної скарги. 5. Європейський суд з прав людини. 6. Адміністративний захист прав людини: правоохоронні органи; органи соціального захисту, органи захисту прав споживачів. 7. Звернення до уповноваженого ВР з прав людини: підстави, порядок, особливості. 8. Громадські організації, як суб'єкти захисту прав людини. 9. Адвокатура та юридичні консультації. 10. Виклик в поліцію: порядок дій і правові наслідки: причини виклику та умови їх правомірності. 11. Порядок виклику на допит у кримінальному процесі. 12. Порядок дій у відділі поліції. 13. Допит: процедура, типові порушення. 14. Поняття, види, тривалість та час проведення допиту. Етапи проведення допиту. 15. Рекомендації під час допиту. 16. Затримання правові аспекти та алгоритм дій. 17. Затримання: підстави та порядок його проведення.

18. Правові гарантії для затриманого.
19. Алгоритм дій уразі затримання.
20. Юридичний самозахист при особистій перевірці.
21. Види особистої перевірки та їх загальна характеристика.
22. Правомірні підстави для особистої перевірки особи.
23. Правомірні підстави для поверхневої перевірки транспортного засобу.
24. Рекомендації у випадку особистої перевірки.
25. Зупинка та перевірка транспортного засобу: умови правомірності та порядок проведення.
26. Захист права на недоторканість житла у випадку обшуку: обшук: підстави та загальна характеристика.
27. Вимоги до ухвали слідчого судді: на що слід звернути увагу.
28. Порядок дій до, під час та після обшуку.
29. Домашнє насильство: поняття, види та зміст проблеми;
30. Право на недоторканість членів сім'ї в українському законодавстві;
31. Законодавче регулювання протидії домашньому насильству.
32. Спеціальні заходи щодо протидії домашньому насильству.
33. Кримінальна відповідальність за домашнє насильство.
34. Психологічні та практичні засоби протидії домашньому насильству: цикл насильства та проблеми комунікації з його жертвами; план безпеки для жертв домашнього насильства.
35. Центри допомоги жертвам домашнього насильства в Україні.
36. Необхідна оборона як різновид юридичного самозахисту.
37. Необхідна оборона: поняття, правові наслідки та критерії правомірності.
38. Перевищення меж необхідної оборони; стратегія захисту особи у випадку звинувачення її у перевищенні меж необхідної оборони.
39. Протидія протиправним діям медичних працівників: типові порушення лікарями прав пацієнтів: загальна характеристика.
40. Види юридичної відповідальності медичних працівників; алгоритм дій для захисту прав пацієнта.
41. Скарги на протиправні дії лікарів: інстанції, строки розгляду, зміст.
42. Цькування на роботі: поняття, види (булінг, мобінг, віктимблеймінг, харасмент, сталкінг та ін.) та форми (фізичне, психологічне, економічне, кіберцькування та ін.).
43. Законодавче регулювання протидії цькуванню в Україні.
44. Юридичні засоби протидії цькуванню на роботі.
45. Практичні методи протидії цькуванню на роботі.
46. Права та обов'язки споживача.
47. Права та дії споживача у разі придбання товару неналежної якості.
48. Поширені порушення прав споживачів та методи протидії

	<p>порушенням.</p> <ol style="list-style-type: none"> 49. Права споживача при придбанні товару належної якості. 50. Організації, що захищають права споживачів. 51. Документація із захисту прав споживачів. 52. Юридичний самозахист при придбанні нерухомого майна (квартири, земельної ділянки). 53. Відшкодування шкоди завданої майну внаслідок недбалості. 54. Незаконне користування майном: юридичні засоби протидії
--	---